

РЕШЕНИЕ

№ 20914

гр. София, 17.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 81 състав, в
публично заседание на 08.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стоян Тонев

при участието на секретаря Лилия Благоева, като разглежда дело номер **3518** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба Р. Б. В. с ЕГН: [ЕГН] от [населено място], чрез адв. А. Т. – САК, съдебен адрес – [населено място], [улица], ет. 1 кант. 103 / тел. 0887 681 186/ срещу Решение № 2153-21-50 от 21.02.2025г. на директора на ТП на НОИ С.-град с което е отхвърлена като неоснователна жалбата й срещу Разпореждане № [ЕГН]/3/ от 10.01.2025г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване за отказ за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст

Жалбоподателят оспорва посоченото решение като незаконосъобразно, постановено в противоречие с материалноправните разпоредби и с целта на закона. От изложеното в нея се установява, че спорът е правен и не по фактите, тъй като не се спори, че към момента на подаване на заявлението за пенсиониране Р. В. е отговаряла на всички изисквания чл. 69б, ал. 1 КСО. Възражава се срещу приложението на чл. 18, ал. 4 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, тъй като константната съдебна практика приема, че посочената норма има указателен характер и е в противоречие с чл. 69, ал. 2 и чл. 69б, ал. 1 КСО. В хода на съдебното производство жалбоподателят, редовно призован, се представлява от адв. Т., който поддържа жалбата си. Предлага същата да бъде уважена. Депозира писмено становище. Цитира решения на ВАС.

Ответната страна – директора на ТП на НОИ С. -град, редовно призован, се представлява от юр. П., която оспорва жалбата и предлага да се отхвърли като неоснователна и недоказана. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Депозира писмено становище, с което доразвива доводите в оспореното решение на директора на ТП на Нои С.-град. Акцентира се, че В. е лице, попадащо в

персоналния обхват на чл. 69, ал. 2 от КСО, тъй като е държавен служител по Закона за Министерството на вътрешните работи, и не попадащо в обхвата на чл.69б, ал.1 от КСО. Цитира се чл.1 от Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране и тезата е, че трудът на изброените там категории лица се има предвид в чл. 69б, ал.1 от КСО. С разпоредбата на чл. 69б, ал.1 от КСО се създавали по- благоприятни условия за пенсиониране само на лица, упражнявали тежък физически труд на изчерпателно изброени длъжности, между които не са държавните служители по чл. 69 ал.2 от КСО, включително държавните служители по ЗМВР като В.. Искане за отхвърляне на жалбата.

СГП, редовно и своевременно уведомена, не изпраща представител.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със Заявление вх. № 2113-21-9885/23.12.2024 г. жалбоподателката Р. Б. В. е поискала да ѝ бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст /ОСВ/ към което е приложила необходимите документи по чл.2 от НПОС. Длъжностното лице по ПО е установило от представените документи, че Р. В. осигурителен стаж 16 години 00 месеца 29 дни от първа категория труд/ осигурителен стаж на лица по чл. 69 КСО/ и 15 години 06 месеца и 22 дни от трета категория труд. Съгласно чл.104 от КСО общият осигурителен стаж, превърнат в трета категория труд, е определен на 42г., 04 м. и 10 дни. Към датата на подаване на заявлението - 23.12.2024 г. е прието, че В. е навършила 51г., 09м. и 01 дни. Длъжностното лице по ПО приело още, че сборът на осигурителният стаж и възраст е 94 / 51г. 09 м. и 01 дни + 42 г. 04 м. и 10 дни/. Тъй като заявителката е служител по ЗМВР, длъжностното лице по ПО е приело, че В. попада в персоналния обхват на чл.69, ал.2 от КСО, а не в този по чл. 69б, ал.1 от КСО, отнасящ се за лицата, полагали труд от първа категория, и е извършило преценка на правото на лична пенсия на ОСВ на лицето по чл.69, ал.2 от КСО и чл.69б, ал.1 от КСО, във връзка с чл.18, ал.4 от НПОС. След като е констатирало, че В. няма навършени 54 години и 2 месеца, длъжностното лице е приело, че не са налице предпоставките по чл.69, ал.2 от КСО. Приело е, че В. няма право на лична пенсия за ОСВ и по реда на чл.69 Б ал.1 от КСО, тъй като не отговаряла на изискванията по чл.18, ал.4 от НПОС.С Разпореждане № [ЕГН]/3/ от 10.01.2025г. на длъжностно лице по ПО е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на В..

Разпореждането е обжалвано от Р. В. с жалба вх.№1012-21-129/04.02.2025г. пред Директор на ТП на НОИ- С. град. По образуваното производство Директор на ТП на НОИ С.-град се произнесъл с Решение № 2153-21-50 от 21.02.2025г. с което е отхвърлил като неоснователна жалбата срещу Разпореждане № [ЕГН]/3/ от 10.01.2025г.

В решението органът е приел, че Р. В. е лице, попадащо в персоналния обхват на чл. 69, ал. 2 от КСО, а не на чл.69б, ал.1 от КСО, поради което преценката на правото ѝ на пенсия следва да се извърши по условията на тази разпоредба, а не по чл. 69б, ал.1 от КСО. След като жалбоподателката има изискуемия стаж по чл. 69 ал.2 от КСО, но няма навършена изискуемата възраст за 2024г. - 54 г. и 2 м., респективно разпоредбата на чл.18, ал. 4 от НПОС е неприложима, следователно тя не придобива право на лична пенсия за ОСВ. Прието е също така, че формалното наличие на основанията по чл. 69б, ал. 1 от КСО не е основание за отпускане на пенсия, предвид че водещ е характера на действително заеманата от В. длъжност и извършваната дейност, която не попада в обхвата на ПТКП (отм.) и НКТП.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от легитимирано лице по чл. 147, ал. 1 от АПК и срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което жалбата е процесуално допустима, а разгледана по същество, е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-производствените правила и материално - правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното Решение № 2153-21-50 / 21.02.2025г. на Директора на ТП на НОИ-С. град и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН]/3/ от 10.01.2025г., издадено от длъжностно лице по пенсионно осигуряване, са издадени от материално и териториално компетентни органи, при спазване на законовите изисквания за форма и съдържание и при липса на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

По отношение съответствието на оспорения акт с материалния закон, съдът намира следното:

За да откаже отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на Р. В., пенсионният орган е приел, че тя не отговаря на условията за пенсиониране, както по чл. 69, ал. 2 от КСО, като формалното съответствие на изискванията на чл. 69б, ал. 1 от КСО не е основание за отпускане на пенсия, тъй като водещ е характерът на действително заеманата от жалбоподателката длъжност и извършваната дейност, която не попада в обхвата на ПТКП /отм./ и НКТП.

Разпоредбата на чл. 69, ал. 2 от КСО сочи, че: „Държавните служители по ЗМВР придобиват право на пенсия при навършване на възраст 52 години и 10 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като държавни служители по посочените закони“. Съгласно ал. 9 на чл. 69 КСО, от 31 декември 2016 г. възрастта за лицата по ал. 1 – 7 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на 55-годишна възраст за лицата по ал. 1, 2, 3, 5, 5а и 6 и до 45-годишна възраст за лицата по ал. 4 и 7.

По делото е безспорно установено, а и не се спори, че жалбоподателката не отговаря на законовото изискване за навършила възраст по чл. 69, ал. 2, във връзка с ал. 9 от КСО, която за 2024г. е 54 години и 2 месеца. Към датата на подаване на заявлението / 23.12.2024 г. / В. е навършила 51г., 09м. и 01 дни. С чл. 17 а, ал. 1 т. 9 от Наредба за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/ е изчислено - Лицата по чл. 69, ал. 1 – 3, 5, 5а и 6 КСО придобиват право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при навършена възраст, както следва: от 1 януари 2024 г. – 54 години и 2 месеца.

От друга страна, разпоредбата на чл. 69 б, ал. 1 от КСО предвижда: Лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд придобиват право на пенсия при следните условия: т. 1. Навършили са възраст до 31 декември 2015г. 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете; т. 2. От 31 декември 2015г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 55 година възраст.

Жалбоподателката отговаря на законовото изискване за възраст по чл. 69б, ал. 1, т. 1, 2 от КСО за навършени 50 години и 8 месеца за жените. Съгласно чл. 18 б, ал. 1, т. 9 от НПОС - Лицата по чл. 69б, ал. 1 КСО придобиват право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при навършена възраст, както следва: от 1 януари 2024 г. – 50 години и 8 месеца за жените /и 54 години и 2 месеца за мъжете/.

Доказано е покриване на изискванията за осигурителен стаж, тъй като лицето има общо осигурителен стаж, превърнат към трета категория, от 42г., 04 м. и 10 дни, от които 16 г. 00 м. 29 дни от първа категория като държавен служител по ЗМВР, при изискващи се 10 години. Не е спорно, че В. има изискуемия минимален сбор от осигурителен стаж и възраст 94.

Приложимата за жалбоподателката по отношение на нейната хипотеза правна норма е тази по чл.

69б ал. 1 от КСО.

Разпоредбата, която е обосновала отказ за отпускане на лична пенсия за ОСВ е тази на чл. 18, ал. 4 от НПОС и сочи, че: „Лицата, които не са придобили право на пенсия по чл. 69 КСО поради недостигащ осигурителен стаж, могат да се пенсионират по реда на чл. 69б, ал. 1 и 2 КСО“.

Тълкуването и прилагането на разпоредбата на чл. 18, ал. 4 от НПОС не може да преустанови действието на норми от по- висок ранг, каквито са чл.69 и чл.69б КСО, поради което, на основание чл. 5, ал.1 от АПК, следва да се приложат нормите на КСО, като нормативен акт от по-висока от наредбата степен.

Не се споделя направеното от ответника стеснително тълкуване на чл. 69б, ал. 1 от КСО като приложима само за дейностите и професиите от първа категория труд, посочени в чл. 1 от НКТП.

В разпоредбата на чл. 17, ал. 2 от НПОС изрично е посочено, че осигурителният стаж по чл. 69 от КСО се зачита за първа категория труд, какъвто безспорно по силата на закона се явява положението такъв от В. като държавен служител по ЗМВР. От разпоредбата на чл. 17, ал. 2 от НПОС може да се направи извод, че осигурителният стаж се „зачита“, а не се „приравнява“ на първа категория труд при пенсиониране, следователно трудът по чл.69 от КСО е от първа категория, а не от друг вид категория.

Не съществува изрична правна норма, разграничаваща понятията „зачетен“ труд първа категория /чл. 69, ал.2 от КСО/ и „отработен“ при условията на първа категория труд /чл. 69б, ал.1 от КСО/.

Разпоредбите на чл. 69 КСО и чл. 69б КСО са с равнозначно приложение с оглед на правните последици. Това означава, че при наличие на една от двете хипотези уредени в чл. 69 и чл. 69б КСО правото на пенсия следва да бъде зачетено, в която хипотеза може да бъде упражнено, а ако е възможно и по двете, то следва да се приложи нормативна уредба в благоприятен вариант за заявителя. В този смисъл са множество решения на ВАС в това число: Решение № 4375 от 28.04.2025 г. по адм. дело № 7497/2024 г., Решение № 13432 от 10.12.2024 г. по адм. д. № 5649/2024 г., Решение № 1468 от 18.02.2025 г. по адм. д. № 10885/2024 г., Решение № 562 от 22.01.2025 г. по адм. д. № 11098/2024 г., Решение № 2076 от 4.03.2025 г. по адм. д. № 11285/2024 г. , Решение № 2259/ 18.02.2021 г. по адм. д. № 10189/2020 г. и др.

След като жалбоподателката има право на пенсия по чл. 69б ал.1 от КСО, то същото следва да й бъде зачетено.

По изложените съображения съдът приема, че жалбоподателката към деня на подаване на заявлението си е отговаряла на всички кумулативно предвидени законови предпоставки по чл. 69б, ал. 1 от КСО за отпускането на лична пенсия за ОСВ при условията на посочената разпоредба, с оглед на което така постановения отказ на пенсионния орган се явява издаден при неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон и в несъответствие с целта на закона.

Ето защо оспореното решение следва да се отмени. Естеството на въпроса е от компетентността на Ръководителя на ПО при ТП на НОИ-С. град и преписката следва да се изпрати на посочения орган за ново произнасяне, съобразно указанията, дадени в мотивите на настоящото решение по тълкуването и прилагането на закона.

С оглед изхода на спора в полза на жалбоподателката следва да се присъдят разноски. Претендирани са такива по списък в размер на 1500 лв., съгласно представен договор за правна защита и съдействие. С оглед своевременно направеното възражение от страна на ответника за прекомерност на претендирания адвокатски хонорар, съдът намира, че същият следва да бъде намален до размера, определен в чл.8, ал.2, т.2 от Наредба №1/09.07.2004г. за възнагражденията за адвокатска работа за дела по КСО, като се отчете действителната фактическа и правна сложност

на делото и решаването му в едно съдебно заседание, а именно – в размер на 500 лв.
Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК, Административен съд – София град, трето отделение, 81 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Р. Б. В., ЕГН [ЕГН], Решение № 2153-21-50 от 21.02.2025г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е отхвърлена като неоснователна жалбата й срещу Разпореждане № [ЕГН]/3/ от 10.01.2025г. на длъжностно лице по ПО.

ИЗПРАЩА преписката на длъжностното лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ-С. град за ново произнасяне по Заявление с вх. № 2113-21--9885/23.12.2024 г. на Р. Б. В., при спазване на указанията, дадени в мотивите на настоящото решение по тълкуване и прилагане на закона, в 14-дневен срок, от влизане в сила на настоящото решение.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт да заплати на Р. Б. В., ЕГН: [ЕГН] разноси за настоящото дело в размер на 500 /петстотин/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от неговото получаване.

Съдия :